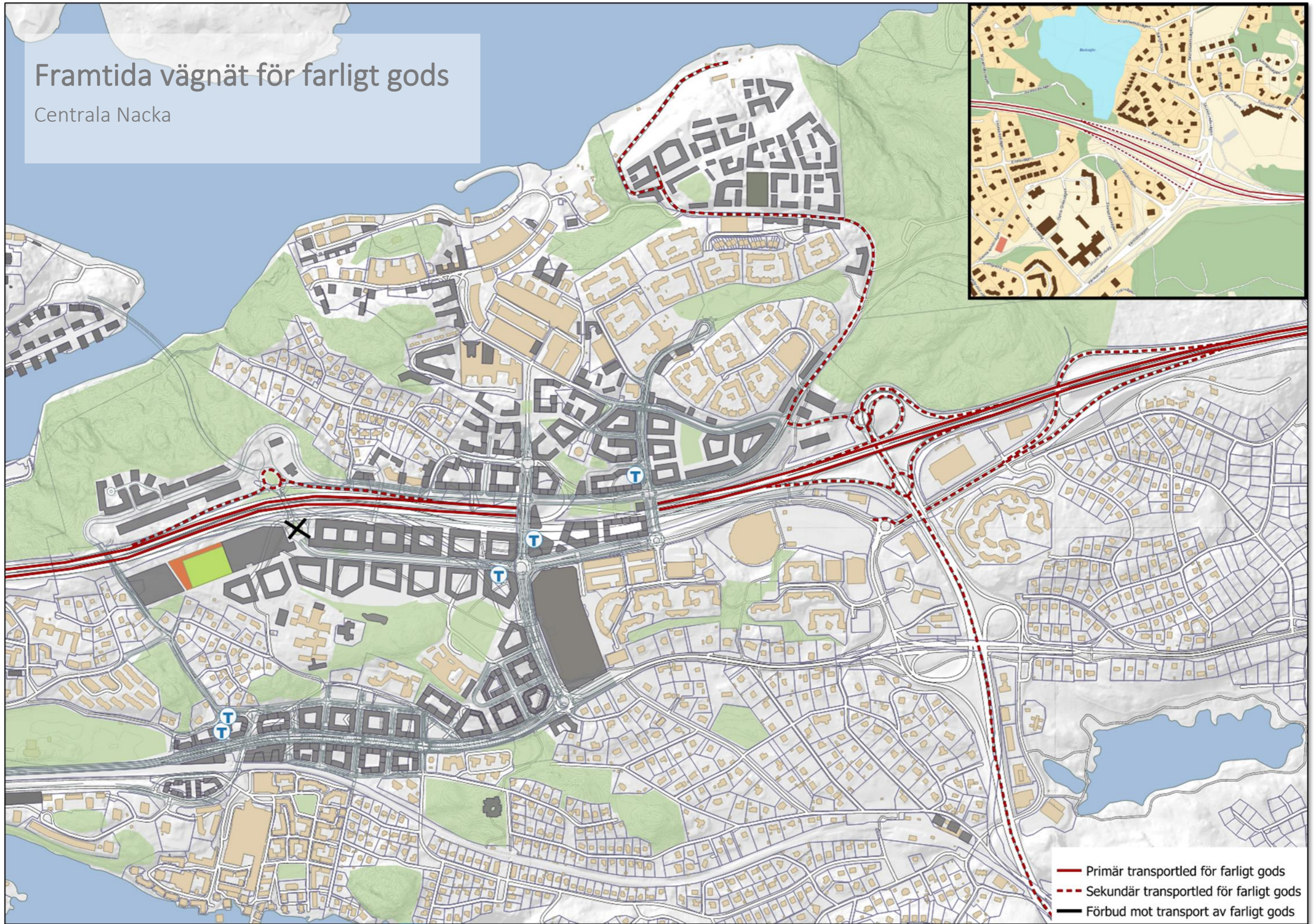

Framtida vägnät för farligt gods

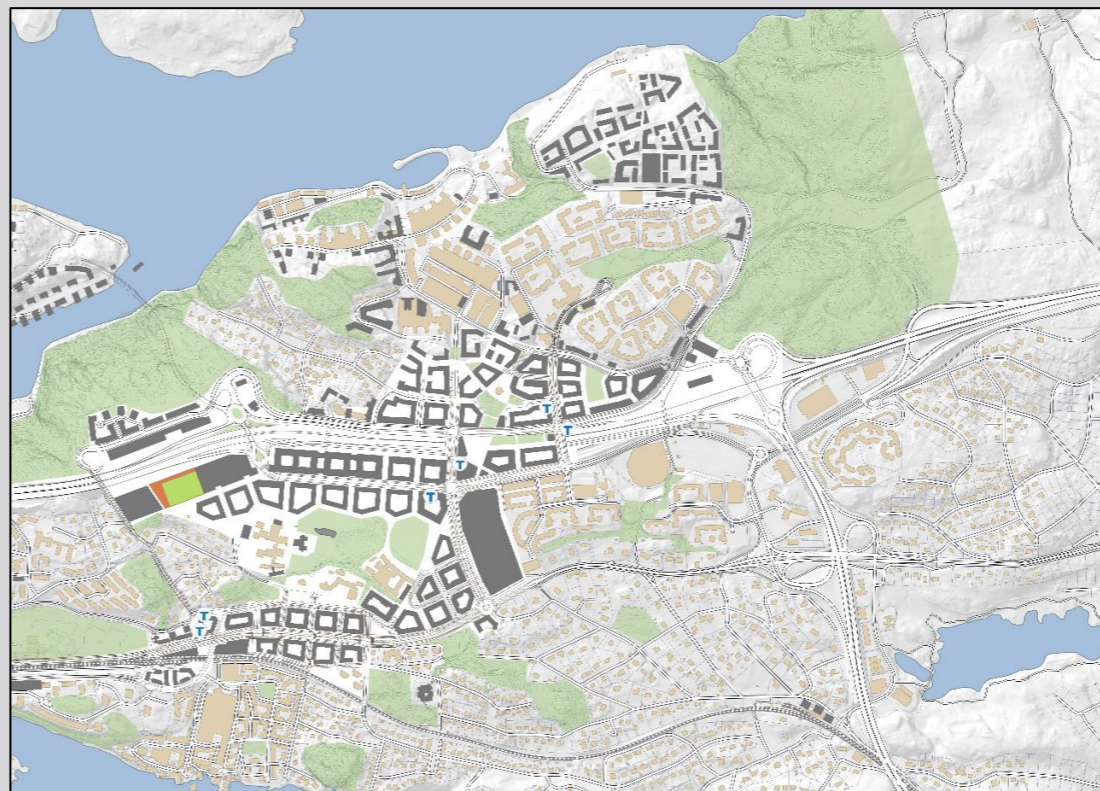
Centrala Nacka

SLUTGILTIG HANDLING
2022-01-31

Projektgrupp

Lars Strömdahl, Bengt Dahlgren AB
Olof Paulin, Bengt Dahlgren AB
Frida Foley, Strategisk planerare
Henrik Svensson, Strategisk planerare
Emma Hirsch, Trafikplanerare
Mahmood Mohammadi, Trafikplanerare
Iza Bisander, Trafikplanerare
Per Jonsson, Skedesplanerare
Jesper Westlin, Skedesplanerare
Therese Sjöberg, Planarkitekt
Anna Ellare, Plansamordnare Östra Nacka stad

Inledning

Den planerade stadsstrukturen för centrala Nacka medför ett behov av att peka ut ett nytt rekommenderat vägnät för transporter av farligt gods. Orsaken är att målpunkter för farligt gods-transporter kommer omlokaliseras, att planerad bebyggelse medför en förändrad riskbild samt att vissa vägar som idag är utpekade kommer avvecklas.

Länsstyrelsen har under ett antal år bedrivit ett utvecklingsarbete på regional nivå kring vägvalsstyrning av farligt gods, inklusive utpekande av rekommenderade vägar för transporter av farligt gods. Inom ramen för detta arbete har en rapport tagits fram och publicerats [1]. Bland annat redogör denna rapport för ett rekommenderat strategiskt arbetssätt/arbetsprocess som Nacka kommun valt att utgå ifrån i sitt arbete.

Arbetet har utförts av en utpekad projektgrupp, se föregående sida. Till arbetet har även en expertgrupp varit knuten innehållande representanter från stadsbyggnadsprojekten, näringsliv, säkerhet, miljö, dagvatten och räddningstjänst.

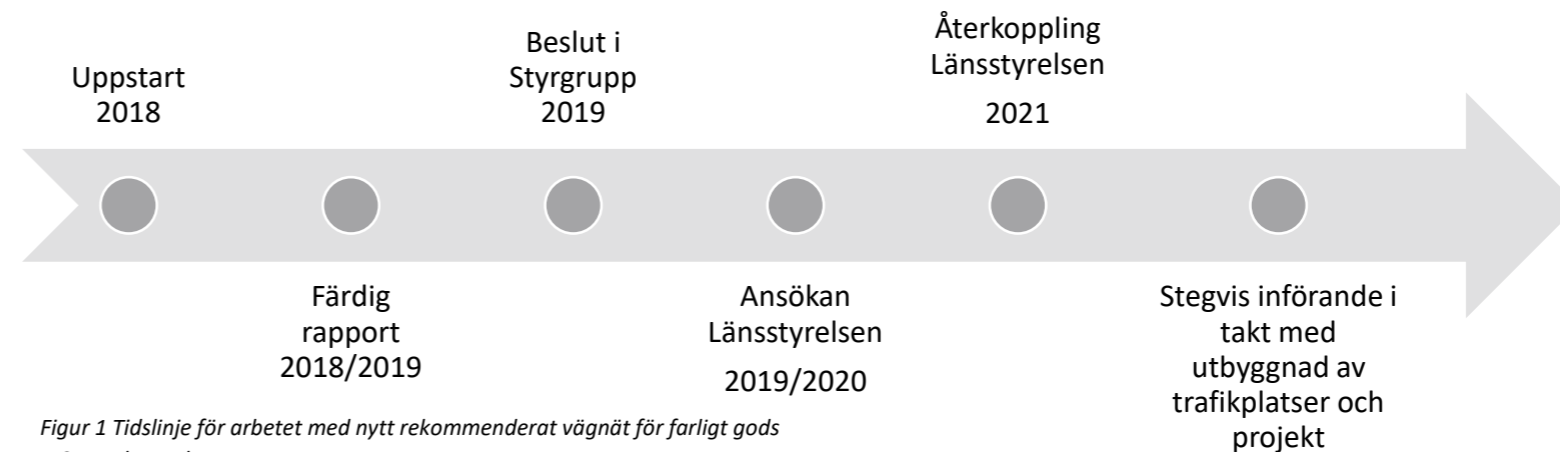
Flertalet samråd har under arbetets gång hållits med Länsstyrelsen, två skedde under 2018 samt uppföljningar under 2019 och 2021.

Milstolpar för arbetet

I detta avsnitt redovisas utvalda milstolpar för arbetet.

2018-09-12	Uppstart
2018-10-01	Remiss till berörda stadsbyggnadsprojekt
2018-10-08	Första samråd med Länsstyrelsen
2018-11-26	Andra samråd med Länsstyrelsen
2018-12-21	Rapport för granskning av arbetsgruppen och remissgruppen
2019-01-30	Beslut i styrgrupp om att delge Länsstyrelsen ett förslag till nytt rekommenderat vägnät
2019-02-08	Rapport för granskning av Länsstyrelsen
2019-06-02	Beslut att delge Länsstyrelsen, politisk nivå
2019-12-20	Ansökan skickas till Länsstyrelsen
2021-10-21	Återkoppling från Länsstyrelsen

Inom ramen för arbetet så har även ett antal avstämningar och möten med projektgrupp, kommunens experter med flera genomförts.

Figur 1 Tidslinje för arbetet med nytt rekommenderat vägnät för farligt gods – Centrala Nacka

Metod

Övergripande principer för vägvalsstyrning av farligt gods i har hämtats från Länsstyrelsens rapport 2016:2 Vägvalsstyrning av farligt gods – en inriktning mot en regional strategi [1].

Fyra utredningsalternativ har studerats inom ramen för arbetet. Alternativen har valts ut av projektgruppen, förankrats i referensgruppen och redovisats vid samråd med Länsstyrelsen. Utredningsalternativen togs fram med stöd i två principer som valdes efter samråd med Länsstyrelsen.

- 1) En led bör klassas som sekundär led för transporter av farligt gods om transportmängden på leden motsvarar eller överstiger den som normalt två drivmedelsstationer ger upphov till.
- 2) En led bör endast klassas som sekundär led för transporter av farligt gods om den långsiktigt kommer användas för det ändamålet. Leder som i ett byggskede eller temporärt nyttjas för transporter av farligt gods behöver inte utgöra utpekade sekundära leder.

Slutligt val av utredningsalternativ har fattats på politisk nivå inom Nacka kommun.

Så ska det framtida vägnätet användas

Det valda utredningsalternativet av rekommenderat vägnät för transporter av farligt gods, se förstasidan, ska ses som en planeringsförutsättning inom centrala Nacka. Vid planarbetet behöver dock även det nuvarande vägnätet beaktas vid avvägningar och beslut. Det nuvarande rekommenderade vägnätet för transporter av farligt gods återfinns på www.NVDB.se och i kommunens Intern-Gis. Förutsättningarna som gäller för den aktuella detaljplanen är de som är säkerställda vid tillfället för planens antagande.

Riskbedömningar med avseende på transporter av farligt gods är ett beslutsunderlag som behöver tas fram vid bebyggelse i nära anslutning till nuvarande eller framtida rekommenderat vägnät. I riskbedömningen bör den troliga utvecklingen av vägen intill aktuellt planområde belysas och diskuteras. Transporter till enskilda målpunkter, som sker utanför det rekommenderade vägnätet, behöver även ingå som en förutsättning vid planering.

Osäkerheter och kända kommande förändringar

Det valda utredningsalternativet, se framsidan, innebär en omväg för transporter som kommer västerifrån och ska till målpunkter på södra sidan om Värmdöleden. Dessa transporter behöver i vissa fall åka och vända i trafikplats Skuru. Detta skapar en osäkerhet kring efterlevnaden av det valda framtida vägnätet för farligt gods. Efterlevnaden av denna rekommenderade omväg behöver därför följas upp och säkerställas för att fullt ut kunna utgöra en planeringsförutsättning för området kring Per-Hallströms väg.

Bergs oljehamn har ett sista fastställt avvecklingsdatum år 2036 (de sista 2–3 åren kommer att vara inriktade på avveckling och sanering av verksamheten). I samband med detta kan Skönviksvägen (som uteslutande hanterar dessa

transporter) tas bort från det rekommenderade vägnätet för transporter av farligt gods.

Länsstyrelsens återkoppling på Nackas ansökan
Återkopplingen från Länsstyrelsen på Nackas ansökan har varit positiv men med vissa förbehåll. Länsstyrelsen skriver:

Utifrån de förutsättningar som Nacka kommun har presenterat i ansökan har Länsstyrelsen inga invändningar mot de principer som tillämpas eller att kommunen använder underlaget som en utgångspunkt för arbetet för centrala Nacka.

Länsstyrelsen (...) vill framhålla att enskilda detaljplaner kommer att prövas utifrån de förutsättningar som råder vid tidpunkten, till exempel vad gäller målpunkter där omlokalisering ännu inte är säkerställd.

Projektets tolkning av ovan utlåtande är att det föreslagna alternativet kan utgöra en planeringsförutsättning, men att hänsyn behöver tas till eventuella förändrade förutsättningar och tiden för införande. Planer som antas måste förhålla sig till säkerställda förutsättningar vid tidpunkten för planens antagande.

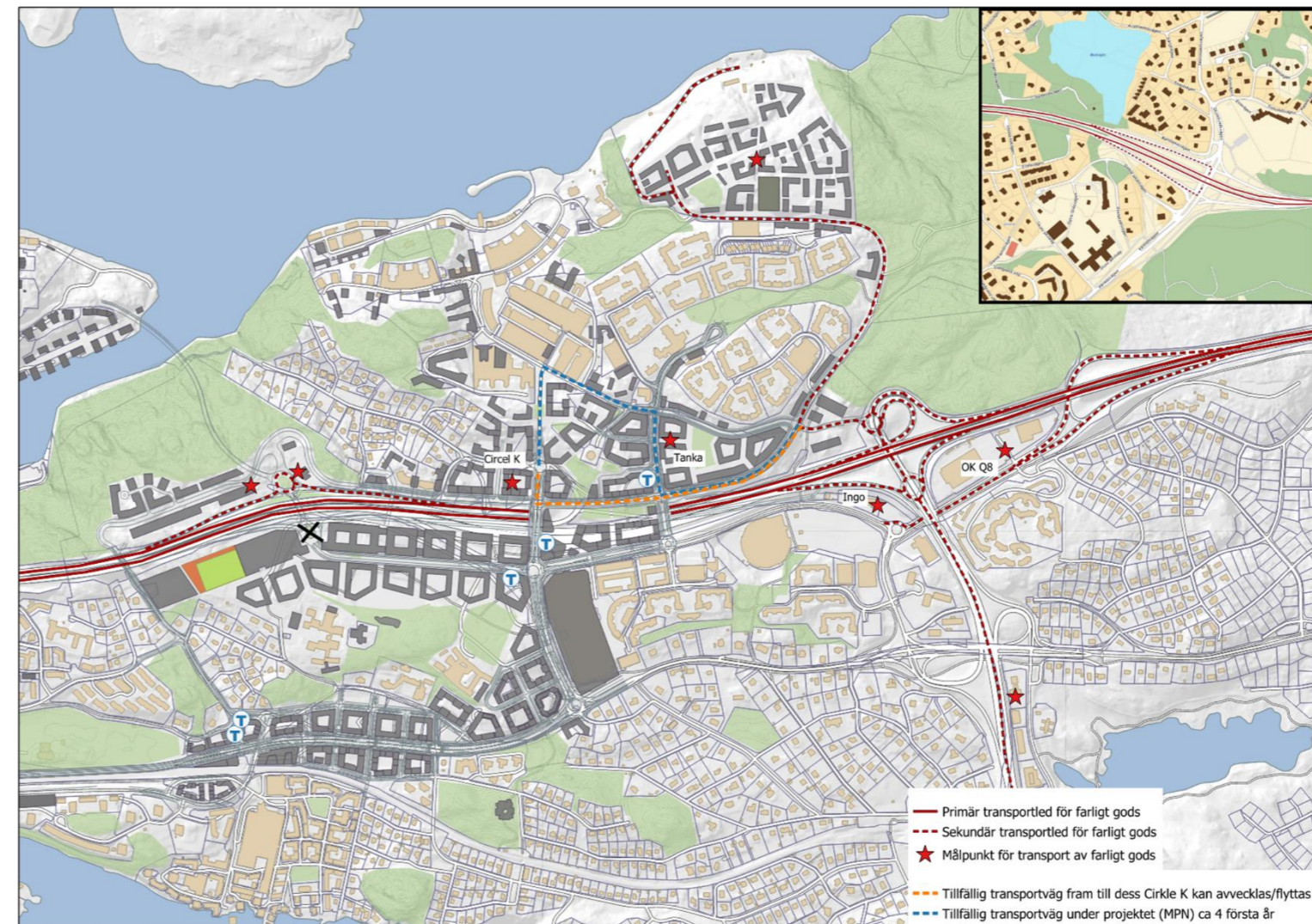
Checklista vid beställning av riskbedömningar

Vid beställning av riskbedömningar inom centrala Nacka bör, utifrån aktuellt PM och andra övergripande utredningar och riktlinjer, följande särskilt beaktas:

- Både det aktuella och det framtida rekommenderade vägnätet för farligt gods (om sådan väg finns inom 150 meter från planområdet)
- Transporter av farligt gods till kvarliggande målpunkter/verksamheter utanför det rekommenderade vägnätet. Exempelvis Bilia och Circle K.
- Tillfällig omledning av transporter av farligt gods i samband med byggnationen av Mötesplats Nacka.
- Bergs oljehamn och transporter av farligt gods på Skönviksvägen fram till 2036 (med avveckling de sista 2–3 åren).
- Efterlevnaden av omvägen via trafikplats Skuru om planering sker utmed Per Hallströms väg, se avsnitt osäkerheter ovan.
- Slutsatser och osäkerheter i den övergripande samhällsrisikberäkningen för centrala Nacka – värdera dess relevans för aktuellt planområde och använd som underlag för riskbedömningen [3].
- Annan relevant indata finns exempelvis sammanställd i [2].

Steg 1,5 – Genomförandeåren

En strukturerad genomförandeplanering har tagits fram för centrala Nacka där även transporter av farligt gods har ingått. Vägnätet utvecklas successivt och vissa målpunkter kommer att ligga kvar i befintliga lägen under en överskådlig framtid (Circle K och Tanka). Under genomförandet av MPN kommer Skönviksvägen att grävas upp och inte vara framkomlig (under cirka 4 år). Under dessa år kommer transporter behöva nyttja Jarlabergsvägen-Lolomobilvägen-Augustendalsvägen för att nå Circle K. Efter att Skönviksvägen åter är farbar kan transporter gå på Skönviksvägen i stället. Samtliga nämnda vägar utgör tillfällig omledning eller transporter till enskilda målpunkter varför de inte behöver ingå i det rekommenderade vägnätet. Hänsyn kan dock behöva tas utmed de aktuella vägarna under genomförandeåren.

Figur 2. Redovisar tillfälliga transportvägar under genomförandeåren. Kartunderlag daterat december 2021.

Referenser

- [1] Rapport 2016:2, Vägvalsstyrning för transporter av farligt gods – En inriktning mot en regional strategi, Länsstyrelsen Stockholm, 2016
- [2] PM – Farligt gods på Värmdöleden, Bengt Dahlgren AB, 2018
- [3] PM – Samhällsrisik Centrala Nacka, Bengt Dahlgren AB, 2018